

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milady Haplové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **J. S.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25, o návrhu na ustanovení zástupce, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 20 Cad 65/2004 – 15 ze dne 18. 1. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) shora uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým jí nebyl ustanoven zástupce z řad advokátů pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované č. II ze dne 13. 10. 2004 o nároku na částečný invalidní důchod. Krajský soud po posouzení návrhu na ustanovení zástupce a s přihlédnutím k obsahu žaloby, která splňuje náležitosti ust. § 71 odst. 1, 2 s. ř. s. dospěl k závěru, že ochrana práv stěžovatelky v tomto řízení nevyžaduje, aby jí soud ustanovil zástupce k ochraně jejích zájmů.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka napadá usnesení krajského soudu z důvodu, že jsou vůči ní porušována lidská práva, právníka si nemůže dovolit z finančních důvodů a proto má podle zákona nárok na právníka zdarma. Z usnesení soudu dále vyplývá, že soud dá za pravdu České správě sociálního zabezpečení. Žádá, aby spor vyřešil Ústavní soud v Brně nebo bylo vyčkáno rozhodnutí Mezinárodního soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

Ze spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 20 Cad 65/2004 vyplývá, že stěžovatelka dne 8. 12. 2004 požádala soud o ustanovení zástupce z řad advokátů k zastupování při jednání u soudu proto, že si jej nemůže dovolit. K žádosti doložila Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků. Krajský soud napadeným usnesením ze dne 18. 1. 2005 nevyhověl žádosti stěžovatelky a zástupce z řad advokátů jí neustanovil. Dospěl k závěru, že žaloba, včetně jejího doplnění má zcela jasný žalobní bod, z dosavadních úkonů žalobkyně vyplývá, že tato chápe smysl soudního jednání a je schopna dostatečnou měrou chránit své zájmy, proto nevyšla najevo potřeba ochrany jejich práv.

I když v tomto řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobkyni není žalobkyně ve smyslu ust. § 105 odst. 2 zastoupena advokátem, tato skutečnost není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti pro nedostatek právního zastoupení (Rozhodnutí č. 486/2005 Sb. Nejvyššího správního soudu).

Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Pro ustanovení zástupce soudem zákon tedy stanoví dvě základní podmínky, které musí být splněny současně.

Stěžovatelka podala ke krajskému soudu žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2004 č. II, jímž byla zamítnuta žádost o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 40 zákona č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku lékaře OSSZ v Novém Jičíně se stala od 10. 3. 2004 částečně invalidní, ale v rozhodném období před vznikem invalidity od 10. 3. 1994 do 9. 3. 2004 získala pouze 4 roky a 298 dnů pojištění. Stěžovatelka v žalobě žalované vytýká nesprávné započtení doby pojištění v období své evidence uchazečky o zaměstnání od 31. 12. 1995 do 10. 3. 2001. Žaloba má tedy přesně vymezený žalobní bod a i z ostatních bodů v žalobě vyplývá, že stěžovatelka chápe smysl soudního jednání při přezkumu napadeného rozhodnutí žalované a je schopna chránit své zájmy před soudem. V žádosti také neuvedla žádný důvod, jímž by zpochybňovala svou způsobilost hájit si sama své zájmy před soudem. Poukazovala pouze na svou finanční situaci.

Především formální a obsahová úroveň žaloby ve věci, která není po stránce skutkové a právní složitá, je kritériem pro úvahu soudu o potřebě ochrany zájmů žalobkyně při rozhodování o jejím návrhu na ustanovení advokáta; obsahuje-li žaloba veškeré náležitosti a žalobkyně neuvede jediný důvod, jímž by svou způsobilost hájit si sama své zájmy před soudem zpochybnila, soud žádost jako nedůvodnou zamítne, aniž by se musel zabývat splněním další podmínky ust. § 35 odst. 7 s. ř. s., tj. splněním předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Neustanovil-li soud stěžovatelce zástupce z důvodu, že ochrana jejich práv v řízení to nevyžaduje, nejde o nezákonný postup soudu, neboť právo na právní pomoc v řízení před soudy není právem absolutním, ale právem realizovatelným jen za zákonem stanovených podmínek.

Nejvyšší správní soud nezjistil pochybení v napadeném usnesení Krajského soudu v Ostravě, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému správnímu orgánu v tomto stádiu řízení žádné náklady řízení nevznikly, soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. ledna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu